

Številka: 1031-63/2010/2

Datum: 5.5.2010

PREDLAGAM VLADI

gp.ukom@gov.si**ZADEVA: Pokojninske spremembe**

Zveza: Vaš dopis z dne 19.4.2010

Na Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve smo prejeli predlog, da bi lahko zavarovanci ob izpolnitvi 40 let pokojninske dobe uveljavili pravico do starostne pokojnine brez odbitkov, ki je bil posredovan preko spletnega orodja predlagam.vladi.si.

V zvezi z tem vprašanjem je potrebno poudariti, da sta že sedaj po veljavni zakonodaji določena dva pogoja za uveljavitev starostne pokojnine, in sicer tako pogoj starosti, kot tudi pokojninske doba. V kolikor torej oseba izpolni zakonsko določeno pokojninsko dobo (npr. za moške 40 let), mora ta oseba kljub temu, da ima dovolj pokojninske dobe, izpolniti tudi pogoj starosti (za moške 58 let). V kolikor je torej oseba pričela z delom pri 15 letih, ne more pridobiti pravice do starostne pokojnine, tako dolgo dokler ne dopolni starosti 58. V tem času pa ima torej 43 let pokojninske dobe. S predlogom, da bi zavarovanci lahko ob izpolnitvi 40 let pokojninske dobe uveljavili pravico do starostne pokojnine, bi torej razširjali možnost pridobitve pravice do starostne pokojnine, kar pa je v nasprotju s ciljem modernizacije pokojninskega sistema - vzdržanost pokojninskega sistema. Samo vzdržan pokojninski sistem bo lahko zagotovil, da bo aktivna zaposlena generacija, ki sedaj plačuje s svojimi prispevki pokojnine sedanjim upokojujencem, ravno tako pričakovala da bo generacija njenih otrok po istem načelu plačevala pokojnine njim.

Na podlagi podatkov o dolgoročni (ne)vzdržnosti izdatkov, ki bodo v prihodnjih desetletjih potrebni za izplačila pokojnin in zagotavljanje minimalne socialne varnosti upokojujencev lahko ugotovimo, da je daljše ostajanje v zaposlitvi primarni ukrep, ki pripomore k zmanjšanju potrebnih sredstev za starostno vezane izdatke.

Ob pripravi novega moderniziranega predloga zakona je potrebno opozoriti, da je povprečna pokojninska doba vseh upokojujencev v Sloveniji decembra 2008 znašala 32 let in 2 meseca in je bila s tem daleč pod zastavljeno dobo 40 let. Nizka povprečna pokojninska doba je na eni strani posledica prej veljavnih pogojev, po drugi strani pa tudi dejstva, da se zavarovanci upokojujejo zaradi ugotovljene invalidnosti I. kategorije z manj pokojninske dobe in zaradi možnosti upokojitve z več kot

20 let pokojninske dobe oziroma 15 let zavarovalne dobe. To dejstvo pa povprečno pokojninsko dobo ob upokojitvi znižuje.

Po drugi strani pa je potrebno opozoriti na gotovo daljše obdobje prejemanja pokojnine in vpliv le-te na javno finančno porabo, saj se je povprečna doba prejemanja pokojnine od leta 2000 do 2009 pri ženskah podaljšala iz 17 let in 1 mesec na 21 let in 6 mesecev – 4 leta in 5 mesecev, nekoliko manj pa pri moških, in sicer od 14 let in 9 mesecev na 16 let in 7 mesecev – za 1 leto in 8 mesecev.

leto	2000		2009		Razlika 2000-2009	
	moški	ženske	moški	ženske	moški	ženske
Doba prejemanja pokojnine	14 let 9 mes	17 let 1 mes	16 let 7 mes	21 let 6 mes	1 leto 8 mes	4 leta 5 mes
Povprečna upokojit. starost	61 let	56 let 1 mesec	62 let	58 let 1 mesec	1 leto	2 leti

V zvezi z vašim pomislekom, da bodo tisti zavarovanci, ki bodo vstopili v zavarovanje kasneje in bodo do izpolnitve pogojev za upokojitev imeli samo 27 lrt zavarovalne dobe, v privilegiranem položaju napram zavarovancev, ki bodo vključeni v zavarovanje 40 let, je potrebno opozoriti na sistem odmere višine pokojnine. Višina starostne pokojnine je odvisna od višine pokojninske osnove in dopolnjene pokojninske dobe. Po sedaj veljavnem sistemu se vsako dopolnjeno leto pokojninske dobe ovrednoti v višini 1,5% na osnovo 35% (moški) ali 38% (ženske), kar za 40 let pokojninske dobe nanese približno 80% odmere starostne pokojnine, za 27 let pokojninske dobe pa približno 54%, kar pa je bistveno manj. Na podlagi navedenega je mogoče ugotoviti, da ima krajša pokojninska doba na višino pokojnine velik vpliv.

Ob koncu pa je potrebno izpostaviti, da je besedilo predloga ZPIZ-2 zaenkrat še vedno v javni razpravi in v procesu pogajanj s socialnimi partnerji, kar bo z gotovostjo vplivalo tudi na njegovo končno obliko.

S spoštovanjem,

Peter POGAČAR
GENERALNI DIREKTOR

Pripravil:
Mitja Žiher

Nataša TRČEK, sekretarka
Vodja sektorja